

تحولات نرخ ارز، بدهی‌های خارجی و موازنه پرداخت‌ها در خردادماه ۱۴۰۵

• نرخ ارز

در خردادماه سال ۱۴۰۵ نرخ هر دلار آمریکا در بازار غیررسمی ۱۷۰۹/۳ هزار ریال بود که نسبت به اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۵، به میزان ۲/۲ درصد کاهش نشان می‌دهد. همچنین در این ماه نرخ فروش حواله و اسکناس دلار آمریکا در بازار رسمی ارز به ترتیب با ۱/۷ درصد افزایش و ۰/۶ درصد کاهش نسبت به اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۵ به ترتیب به رقم ۱۴۷۴/۲ و ۱۶۷۷/۵ هزار ریال رسیدند. مهم‌ترین عوامل کاهش نرخ دلار آمریکا در بازار غیررسمی در این ماه، تعدیل انتظارات ناشی از انعقاد تفاهم‌نامه پاکستان مبنی بر پایان جنگ بین ایران و آمریکا، رفع محاصره دریایی ایران و نیز مجوز دومانه وزارت خزانه‌داری آمریکا در خصوص فروش نفت خام ایران، محصولات پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی بدون اعمال تحریم‌ها و در مجموع شکل‌گیری انتظارات خوشبینانه نسبت به شرایط آتی بخش خارجی اقتصاد و مقوله رفع تحریم‌ها، بود.

• بدهی‌های خارجی (تعهدات بالفعل)

مانده بدهی‌های خارجی کشور در پایان خردادماه سال ۱۴۰۵ بالغ بر ۴/۳ میلیارد دلار بود که در مقایسه با پایان اسفندماه سال ۱۴۰۴، معادل ۵/۲ درصد کاهش نشان می‌دهد. از این میزان بدهی، ۶۲/۷ درصد (معادل ۲/۷ میلیارد دلار) به بدهی‌های کوتاه‌مدت و ۳۷/۳ درصد (معادل ۱/۶ میلیارد دلار) به بدهی‌های بلندمدت اختصاص داشت. بدین ترتیب، در پایان خردادماه سال ۱۴۰۵ نسبت به پایان اسفندماه سال ۱۴۰۴، سهم بدهی‌های کوتاه‌مدت از کل بدهی‌های خارجی کشور، به میزان ۱/۹ واحد درصد کاهش یافت.

• موازنه پرداخت‌ها

بر اساس برآوردهای مقدماتی، در سه‌ماهه اول سال ۱۴۰۵ حساب جاری تراز پرداخت‌های خارجی کشور از مازاد ۴/۳ میلیارد دلار برخوردار بود که نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش ۳۲/۶ درصدی نشان می‌دهد. طی این دوره، تداوم تنش‌های نظامی و به تبع آن افزایش ریسک مبادلات تجاری و مالی در سطح منطقه‌ای و جهانی، کاهش حجم تجارت خارجی را به دنبال داشت که مجموعه عوامل فوق، در نهایت موجب شد مازاد حساب کالا با کاهش ۳۲/۹ درصدی به ۵/۸ میلیارد دلار برسد. در حوزه خدمات، در سه‌ماهه اول سال ۱۴۰۵ نسبت به مدت مشابه سال قبل، ارزش صادرات و واردات خدمات به ترتیب ۱۹/۴ و ۲۵/۵ درصد کاهش یافت. کاهش ارزش خدمات در حوزه "مسافرت"، عمده‌ترین دلیل کاهش ارزش صادرات و واردات خدمات طی این دوره بود. برآیند تحولات مذکور در نهایت کاهش ۳۲/۸ درصدی کسری حساب خدمات را طی دوره مورد بررسی رقم زد. در سه‌ماهه اول سال ۱۴۰۵ نسبت به مدت مشابه سال قبل، کسری حساب درآمد افزایش پیدا کرد. طی همین دوره، خالص حساب سرمایه حدود ۳/۵ میلیارد دلار بدهکار گردید که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، ۵۵/۸ درصد کاهش نشان می‌دهد. بدهکاری حساب سرمایه (منفی بودن خالص حساب سرمایه) طی سه‌ماهه اول سال ۱۴۰۵ ناشی از افزایش خالص مطالبات اشخاص و نهادهای مقیم خارج از کشور می‌باشد.